

pokopalo pod seboj Ivana Kendo in Kunstlja. Oba sta bila pri priči mrtva. Gospodična Sodja je dobila tako hude notranje poškodbe, da jim je podlegla. Ulčar, njegov sin in šofer so le malo poškodovani.

Smrt v dimu. V vasi Radatoviči pri Žužemberku je nastal ogenj v hiši Janka Popoviča. Obžgane predmete so ljudje hitro rešili in so jih zanesli v klet druge Popovičeve hiše. Obžgana ropotija je začela v kleti znova goreti in dim je prodrl v sobo, v kateri je spal klepar Janez Dacar iz Ljubljane. Dacarja so našli v dimu zadušena.

Nesreča v kamnolomu. V Plešnji vasi pri Trebnjem na Dolenjskem so razstreljevali šušterjevi v kamnolomu kamenje. Brata Jože in Franc sta polagala v izvirne luknje razstrelivo. En naboj se je nenadoma razletel v Jožetovih rokah. Eksplozija je Jožeta nevarno poškodovala po obrazu in rokah, zraven stoječega Franca je nekoliko obžgalo po rokah. Ranjenca so spravili v bolnišnico v Novo mesto.

Razne požarne nesreče

Skupina štirih dečkov v starosti od 7 do 13 let, ki so bili na povratu iz šole, je prišla do na samoti stoječe hiše posestnika Ignaca Kapuna v Ščavnici. Osemletni dečko se je domislil, da bi naj zažgal hišo, kar je tudi storil, preden mu je zamogel kdo od starejših to zabraniti. Po izbruhu požara so se fantalini nekoliko odstranili in so bolj od daleč opazovali ogenj, ki je vpepelil stavbo do temeljev. — Pri Sv. Jurju v Slov. goricah sta zanetila na škodnjem ognju otroka posestnika Jurija Žižeka. Poslopje je pogorelo do tal s kašeo vred, v kateri so bili shranjeni letošnji pridełki. Do nesreče je prišlo, ker sta bila starša zdoma in sta otroka kožuhal na škodnju. Iz hiše sta prinesla petrolejko in sta jo obesila pod stropom prav blizu odprtine, iz katere je molela slama in ta se je vžgala ter je bil mahoma škedenj v objemu plamenov. Na vpitje otrok so pribrzeli sosedi, kateri so obranili hišo. — Zelo huda požarna nesreča je doletela v Starem trgu pri Slovenjgradcu posestnika Kotnika.

Ogenj je izbruhnil v hiši in se je od tam razširil na vsa ostala poslopja. Na pomoč prihiteli gasilci so morali predvsem gledati, da so požar zajezili. Pogorelec je razen hiše in gospodarskih poslopij še ob ves spravljen letošnji pridelek. Velika škoda je le delno krita z zavarovalnino. Tik ob naši severni meji, že na avstrijski strani pri Sv. Antonu nad Marenbergom je posestniku Kozliču zgorela celotna gospodarska oprema, krma in pridełki. Gasilci iz Ivnika so rešili hišo in nekaj živine. Obstoja sum na požig. — V Radvanju pri Mariboru je uničil ogenj 10.000 din vredno domačijo delavcu Francu Gregoru. — V Variji pri Sv. Vidu pri Ptujju je zgorel do tal hlev, krma in velik kup slame posestniku Kranjcu. Živino so rešili s težavo.

Razne novice.

Vse cenjene dopisnike in inserente opozarjamo, da bomo radi praznika Vseh svetnikov zaključili prihodnjo številko »Slov. gospodarja« za v soboto.

Dvajsetletnica. Te dni poteka dvajseta obletnica, ko so Nemci izvedli med svetovno vojno plinski napad pri Kobaridu in je bilo od plina zastrupljenih na desettisoče Italijanov. Ob tej priliki so avstrijsko-nemške čete zamajale in prebile celotno fronto. V večini slovenski fantje so zopet zavzeli Gorico, Sveto goro itd. Italijani so se umikali s fronte ob Soči v paničnem begu, skušali so se utaboriti ob italijanski reki Tagliamento, kar se jim ni posrečilo. Morali so se umakniti globoko v notranjost Italije, do Piave. Šele tu so se ustavili, ko so jim prihiteli na pomoč zavezniki z drugih front. Piava je bila potem fronta do razpada Avstrije, ko so se uprli slovenski in sploh slovanski polki in se niso več hoteli boriti za Avstrijo. Kratko-

Zdravnik dr. SREČKO ŠKERJANC
Pobrežje pri Mariboru, Nasipna ulica 82
ord. 9—10, 14—16. 1507

malo so zapustili fronto ob Piavi in se podali proti domu.

Trgovine v Ptujju bodo v nedeljo 31. oktobra dopoldne odprte, na praznik Vseh svetnikov pa bodo ves dan zaprte.

Blasnikova »Velika Pratika« za leto 1938 je izšla in se razpošilja za ceno 5 din za vsak komad. Naročila na tiskarno J. Blasnika nasl., Ljubljana, Breg št. 10—12, in se dobi tudi v trgovinah. To je najbolj priljubljeni in najbolj razširjeni slovenski ljudski koledar že od nekdaj. 1447

Sanatorij v Mariboru, Gosposka 49, tel. 23-58, je najmoderneje urejen zlasti za operacije. Dnevna oskrba I. razreda Din 120, II. razreda Din 80. Hranilne knjižice se vzamejo v račun. Vodja sanatorija specialist za kirurgijo Dr. Černič. 964

Obžalovanja vredni slučaj.

Višek surovosti pijanih fantov. Na cesti proti Koprivni na Koroškem je napadlo več pijanih fantov 60 letnega Blaža Zupančiča. Surovine so starčka hudo obdelale po vsem telesu. Ko so ga pretepli, so ga zvezali in so ga zavlekli v bližnjo klet, iz katere so ga osvobodili drugi šele naslednje jutro.

Žrtev pijane podivjanosti. Alojzija Obretana iz Črne so trije pijani podivjanci tako obdelali z nožem, da mu je izstopilo drobovje.

Nočni napad na napačnega. Franc Spindler, 45 letni delavec s Koroške ceste v Mariboru, se je vračal zadnji četrtek, dne 21. oktobra, okrog 10. ure zvečer na kolesu po Kamniškem drevoredu proti domu. Na sredini drevoreda sta ga napadla dva in sta ga pobila s palicami na tla. Spindler se je zoperstavil napadalcema in je enega z žepno svetilko hudo lopnil po obrazu. Končno sta mu bila dva le kos, preiskala sta mu žepe in se spustila v beg brez plena, ker Spindler ni imel denarja. Oni napadalec, katerega je kresnil Spindler s svetilko, jo je toliko skupil, da ga je moral tovariš na pobegu podpirati. Tolojava sta se očitno zmotila ter sta se lotila povsem napačnega, pri katerem nista zaslužila niti za eno cigareto. Zadevo preiskuje policija.

»S čim pa na cesti razstreljujejo?« ga je zavrnila Rozika. »Z dinamitom seveda.«

Tine se je skorajda zgrozil. Kako to dekle o takih rečeh govori! Dinamit — pa skale v zrak: to je njej toliko, kakor če si Tine tobak prižge.

»Ljudje pa se še zmenili ne bodo za to,« mu je tiho nadaljevala. »Vajeni so tega, ko pri novi cesti vsak čas ponoči kaj razstreljujejo. Ali je to nekoliko bliže ali dalje, tega še vedeli ne bodo, ko jih zbudi. Najbolje okoli polnoči, tedaj živa duša ni več pokonci.«

»Nehaj s tem!« se je razjezil. »To so vendar prazne čenče. Kje pa boš dinamit dobila?«

Obrnila se je v stran, da bi ne videl, kako ji je čuden nasmeh spreletel obraz.

»Kaj veš?« je skomignila z rameni. »Tebi se ni treba brigati, ga bom sama dobila. Tudi izpraševati ti ni treba, čuj!« je naglo dodala, ker je odprl usta. »Zdaj pa moram v hišo, imam še dosti dela. V nedeljo se najdeva tam nad našim zgornjim travnikom, veš, pri tistih leskah, potem pojdeva skupaj in si vse ogledava. Medtem bom še vse dobro premislila. Zbogom, Tine!«

Poskusila mu je tako prijazno podati roko in ga tako ljubo in pristrčno pogledati, kakor je prej pri Anici videla, da ga je. Pa se ji ni posrečilo.

Tine se še zmenil ni, pokimal je in šel.

Rozika je stisnila usta in hudoben pogled ji je ušel za mladim kmetom. Toda naglo se je spremeni-

nila. Dejala si je: Kdor hoče kaj doseči, ne sme biti preveč občutljiv! S Tinetom pa mora biti previdna, to že vidi. Saj noče le zlata, saj hoče še mnogo več... Ali s tem je treba še počakati.

V hiši se je usedla zraven Ivana:

»Čuj, nekaj bi rada govorila s teboj!«

»Kar začni!« je pokimal in gošnil požirek žganja. Rozika je šla in je nalila velik kozarec ter ga postavila na drugi konec mize.

Ivan jo je razumel in se je prestavil.

Rozika je potisnila kozarec z žganjem pred njega:

»Na, za tega ti jaz dam, Ivan. Zdaj pa poslušaj: Nekaj bi rada od tebe...«

Nagnila se je čisto k njemu in mu dolgo nekaj šepetala.

Spočetka se je Ivan upiral in branil. Ali dekle je sililo le še bolj in žganje ji je pomagalo. Preden je vstal, da z drugimi delavci odide, ji je nekaj obljubil...

Rozika je še nekaj časa stala pred hišo in predla svoje misli v temno noč. Kar nenadno ji je bil obraz starihak in truden.

Čez cesto na nasprotni strani štrlijo okajeni zidovi s praznimi okni v nebo. Tudi tu je bila nekdanja Mrdavsova hiša. Pred dvema letoma pa je pogorela. Včasih postopje oče okoli zidovja in ga ogleduje: »Na novo pozidati bi jo bilo treba, ko bi bil denar...« Ali denarja ni.

lena segajoč plašč, ki so ga privezovali okrog pasu z vrvjo ali jermenom in drug daljši plašč, s katerim so si ogrinjali vrhni del telesa. Pokrivali so se z debelimi volnenimi kučmami, ki imajo obliko polkrogle. Za ženske obleke pa si znanstveniki niso popolnoma na jasnem. Našli so namreč dve vrsti oblek: daljšo, podobno moški, in krajšo, ki se ga nekako do srede stegen ter je spletena iz debelih niti. Zanimivo je, da so nosile že prave jopice, se pokrivalo z mrežastimi kapicami ter si privezovali okrog pasu majhen okrogel bronast ščit s konico.

Za lepoto...

Za lepoto morda nikjer ne izdajo toliko kot na Angleškem. Angleži-

Med. univ. dr. FRANC BREZNIK

se je preselil iz Gornje Radgone v Celje ter je otvoril zobozdravniško in splošno zdravniško prakso na Kralja Petra cesti 29 (zraven »Ljudske posojilnice«). 1504

S prebito lobanjo v bolnišnico. Več fantov je napadlo na cesti pri Sv. Jakobu v Slov. goricah 22 letnega posestnikovega sina Ernesta Kraner. Eden ga je udaril z motiko s tako silo po glavi, da mu je počila lobanja in so ga prepeljali v nezavestnem stanju v mariborsko bolnišnico.

Hudo poškodovan pri napadu. V Župetincih pri Sv. Trojici v Slov. goricah je bil izvršen krvav napad, v katerem je dobil smrtnonevarne poškodbe 21 letni posestnikov sin Rudolf Kuri, katerega so prepeljali v nezavestnem stanju v bolnišnico.

Vinski tatovi na delu. V Smolincih pri Sv. Andražu v Slov. goricah so vdrli drzneži v klet mariborskega trgovca I. Andrašiča. Odnegli so mu dva soda vinskega mošta in ga oškodovali za 2000 din. V zvezi s to tatvino so orožniki aretirali dva delavca.

S sekiro ga je ranil. V št. Janžu na Vinski gori sta se sprla neki moški in 52 letni posestnikov sin Blaž Javornik. Prvi je udaril v hudi jezi s sekiro Javornika po stegnu desne noge in ga je hudo ranil. Poškodovani se je zatekel v bolnišnico.

Dvojni samomor radi nesrečne ljubezni. V Zapužah pri Ljubljani sta si končala življenje radi nesrečne ljubezni z električnim tokom visoke napetosti: hlapec Marko Nemanic in dekla Julijana Kastelic. Oba sta služila pri gospodarju Ivanu Arharju v Zapužah. Električna sila je oba še obžgala in jima je celo zgorela obleka.

Vlom v občinsko pisarno. Vlomljeno je bilo v noči v občinsko pisarno v Poljanah pri Škofji Loki in ukradenih 8000 din. Okolica Škofje Loke beleži v zadnjem času več vlomov, pri katerih je bil isti zločinec na delu.

Kolesarski tat pod ključem. Ljubljanska policija je zaprla 31 letnega Mihaela Neda, bivšega delavca iz okolice Kranja. Aretirani je nevaren ter dolgo zasledovani tat

koles. Ned je uganjal tatinski posel po Dolenskem.

Vlom v šolo. V noči na četrtek so vlomilci obiskali šolo v Mokronogu. Premetali so vse, kamor so prišli, ter zginili z neznatnim plenom, med katerim je največ vredna lovska puška.

Slovenska Krajina

Strašna smrt otroka. Silvester Rogač, dveletni posestnikov sinček v Gornji Lendavi, je bil sam v kuhinji domače hiše. V trenutku, ko je hotel otrok steči iz kuhinje k bolni materi v sobo, se je prevrnil in je priletel ritenski v skaf vrele vode. Fantek je dobil tako hude opekline, da jim je podlegel.

Slovenska Krajina rešena nevarnih tolovajskih ciganov. Slovenska Krajina in njene sosedne pokrajine so prestale že dovolj strahu pred roparsko bando cigana Jožefa Kokoša, katera je kradla in ropala, kar ji je prišlo pod roke. Orožniki so bili z vso vnemo na delu, da rešijo prebivalstvo roparske more. Zadnje dni so orožniki zajeli tri glavne kolovodje roparske družbe. Eden od teh, Jožef Baranja, je bil ustreljen, ker je hotel pobegniti. Baranja je obležal mrtev in je moralo v zapore večje število njegovih pajdašev. Izmužnil pa se je takrat orožnikom drugi kolovodja Joško Kokoš, kateri se je klatil ob madžarski meji ter ropal v orožniški preobleki. Z njim je bil njegov 18 letni sin Jožef, kateri je tičal v preobleki stražnika. Orožniki so zajeli očeta ter sina v neki koči. Sin se je zagnal v

BATERIJE CROATIA

žepne anodne-ogrevače, izdeluje samo domača tvornica

IVAN PASPA I SINOV
ZAGREB, KOTURAŠKA 69

patruljo, dobil je zabodilaj v nogo in se je zgrudil. Drugi orožnik je oddal strelj na očeta, kateri se je zgrudil pri priči mrtev. Zahodnega mladega cigana so oddali v bolnišnico v Čakovcu, kjer so mu sicer koj nogo odrezali, a je že bilo prepozno, ker je cigan kmalu podlegel zastrupljenju. Po tako temeljitom obračunu s ciganskimi roparskimi glavarji bo imela Slovenska Krajina vsaj nekaj časa mir pred cigansko tatinsko in nasilno nadlogo.

Dvonožni lisici obsojeni. Pred kazenskim senatom v Mariboru sta dajala 20. oktobra odgovor 23 letni posestnikov sin Ivan Škrinjar in njegov 17 letni tovariš, ker sta pokradla 12 prekmurskim posestnikom 72 kokoši in dva purana. Ukradeni perutnini sta prodajala prekupčevalcem, izkupiček sta pa lahkomišelnost zapravljala. Škrinjar je bil obsojen na šest mesecev, njegov pajdaš na štiri mesece zapor.

Avtomobilska nesreča. Blizu Lendave sta trčila osebni avto tvrde Lebovič iz Zagreba, ki je vozil proti Lendavi, in tovarni avto, ki vozil premog. Luksuzni avto je čisto razbit. Dva potnika tega avtomobila sta hudo ranjena, sofer je ob desno oko.

Zbor JRZ mladine v Belgradu.

Zadnje nedeljo se je vršil v Belgradu prvi veliki zbor JRZ mladine, katerega se je udeležilo 30.000 udeležencev in med temi tudi slovenski fantje in dekleta pod vodstvom g. Smersaja. Zbor je otvoril predsednik in bivši minister g. dr. J. Rogič, ki je po sporočenih pozdravih mladine mlademu kralju Petru II. ter knezu namestniku Pavlu posebno poudaril pomen prisotnosti predsednika vlade in zunanjega ministra dr. Stojadinoviča. Sprevod slovenskih fantov in deklet na zborovalni prostor je dohitel dr. Stojadinovič, ki

je z avtomobila pozdravljaj Slovence z vzklikanjem: »Živeli Slovenci, živele slovenska mladina, živijo slovenski fantje!« Predsednik stranke dr. Stojadinovič je počastil slovensko mladino s tem, da ji je odredil prostor pred tribuno, s katere je govoril. Slovenski fantje in dekleta so prikorkali na igrišče Belgrajskega športnega kluba ob igranju himne slovenskih fantov.

Glavni govornik je bil dr. Stojadinovič, katerega so slovenska dekleta ob pričetku govora obsula s slovenskimi pušeljci. G. predsednik je

nje srednjih stanov, številne uslužbenke in boljše delavke po mestih pripravijo polovico svoje tedenske plače za lepoticenje, tako da pridejo skupni izdatki za razna lepota sredstva, kakor: mazila za kožo in lase, razni dišeči praški, dišeče tekočine, barvila za ustnice, obrvi, trepalnice, razni laki za nohte itd. v vsej Angliji na 25 milijonov funtov sterlingov; izdatki za lepote strokovnjake od frizerjev do zdravnikov kirurgov pa so trikrat večji, namreč 75 milijonov funtov. Torej samo za lepoto plača Anglija 100 milijonov funtov ali dvakrat več kot za vzgojo. Naj si ogledajo te številke isti, ki pravijo, da so Angležinje popolnoma brezbrizne za svojo zunanost.

Pusto je pri Mrdavsu.

Ko je prišel Tine mimo vaškega polja, je zdajci obstal. Seveda, tu pred njim hodi Anica in vsakih deset korakov postavlja kovčeg na tla in počiva.

»Saj sem vedel,« je zagodrnjal in pospešil korak. Dekle se je ozrlo, ko ga je začulo. Bolj ji je šlo na jok kakor na smeh, plavi lasje so se ji prijeti potnega čela in kakor nemočno dete je vdano očakovala Tineta.

»Tak daj no sem!« Tine ni bil tistih eden, ki mnogo govori.

Anica si je globoko oddahnila.

»Bog ti povrni, Tine! Čisto sem že omagala. Ko bi bila vedela, da bo tako težek, bi bila kovčeg v gostilni pustila.«

Nekaj časa sta šla tako, ne da bi bil kateri kaj znil.

»Da te nisem koj spoznal!« se je pozneje začudil Tine in pojezil nase.

»Jaz sem tebe takoj spoznala,« je odgovorila Anica, toliko da je kaj rekla.

Tine se je suho zasmel:

»Saj tudi ni čuda pri meni, kaj!«

Anica ga je nekoliko preplašeno pogledala. Seveda, si je dejala, to ga je užalilo, kar je pravkar tako brez misli bleknila.

»Tako ne jemlji mojih besed, Tine!« je rekla

prijazno. »Kak je človek na videz, to ni nič; glavna reč je, kak je znotraj.«

»No, znotraj sem še večji skaza kakor zunaj,« je odvrnil Tine trpko in bridko.

»Vidiš, tega ti ne verjamem,« mu je ugovarjalo dekle; »tedaj bi mi zdaj ne pomagal.«

»Oh, veš — zaradi tega — glej, Anica, ko bi bili vsi ljudje z menoj taki, kakor si ti, tedaj bi bil tudi jaz boljši človek.«

Potem ni spregovoril ne besede več, ampak ji je kmalu nato postavil kovčeg na njen domači prag, želel »Lahko noč!« in urno mahnil domov.

To noč je Tine čul vse ure, ki jih je udarilo na vaškem zvoniku.

III.

Ko je prišel Tine v nedeljo na zgornji Mrdavsov travnik, ga je Rozika že čakala. Lepo se je napravila in je bila prav krotkega videza; saj je bila igralka na vaškem odru in ji ni bilo težko, igrati krotko deklico.

»Glej, Tine,« je dejala, ko sta stopala navzgor proti kapelici, »tako vesela sem, da sva si midva dobra!«

Malo je počakala, zavijala oči in prežala, če bo Tine vendar kaj šel na sladke limanice. Toda ta je gledal kar pred se.

(Dalje prihodnjik)